

7. aprīlis — Pasaules veselības diena

Asinis glābj dzīvību

Ginta Kraukle

Pasaules veselības diena — 7. aprīlis šogad norit ar devīzi «Asins drošība sākas ar mani. Asinis glābj dzīvību». Livānos asins donoru kustību centralizēti organizē Rēzeknes asins pārliešanas centrs. Gaļina Ovdaka ir Livānu poliklīnikas potēšanas kabineta medmāsa, un jau 30 gadus pati ir donore.

Pirmo reizi Gaļina asinis nodeva 18 gadu vecumā, tolaik viņa dzīvoja Volgogradas apgabalā un strādāja rūpnīcā. No asinīm Gaļinai nekad nav bijis bail, jo medicīna interesēja jau kopš agras jaunības. — Gaidīju, kad man paliks 18 gadu, jo jaunāki asinis nodot nedrīkstēja. Pirmajā reizē nodevu 200 gramus, tagad pieturos pie 400, — saka Gaļina. Pēc medskolas beigšanas viņa ieguvusi akušieres diplomu, un medicīnai palikusi uzticīga līdz pat šai dienai. Livānu poliklīnikā nostrādāti 24 gadi, sākumā ļoti gribējies strādāt dzemdību nodaļā, taču dzīve iegrozījies citādi — 15 gadus Gaļina vadīja apskašu kabinetu, nu jau vairākus gadus strādā potēšanas kabinetā. Viņa rūpējas par to, lai gan lielie, gan mazie pacienti laikus saņemtu potes pret ērcu encefalītu, difteriju, stinguma krampiem un gripu.

Asins nodošana Gaļinai jau kļuvusi par nepieciešamību, parasti viņa to dara piecas reizes gadā. Īpaši skaitījusi, cik reizes asinis nodotas, viņa nav, taču skaits varētu pārsniegt 80. Organisms ir pieradis, pēc tam jūtami uzlabojas pašsajūta, jūties jaunāks, enerģiskāks.

Gaļina ir medicīnas māsa, agrāk donoru dienās arī pati palīdzējusi. Tolaik prasības bija stingrākas, donori tika iegērti speciālos tērpos no galvas līdz kājām. Tagad tā vairs nedarot, analīzes un terapeita apmeklējumi gan esot nepieciešami. Iepriekšējos gados donoriem deva dažādas atlaides, trīs brīvas dienas — izmeklēšanai, asins nodošanai un vienu klāt pie atvaļinājuma. Tad cilvēki brauca no darba kolektīviem, kolhoziem,

● Gaļina Ovdaka asinis regulāri nodod jau kopš 18 gadu vecuma. Foto: J. Magdaļenoks

rūpnīcām, stāvēja rindās, donoru pilns bija viss poliklīnikas koridors, — atceras Gaļina Ovdaka. Senāk donoru dienās nekad nebija mazāk kā 200 asins devēju, tagad labi, ja atnāk 80 cilvēku. — Tas ir cēls un vajadzīgs darbs. Žēl, ka donori Livānos saņem tikai 3 latus, daudziem arī tā ir liela nauda, — saka Gaļina. Viņa

atceras gadījumu, kad kādas operācijas laikā, kurā pati piedalījies kā medmāsa, tikušas pārlietas viņas nodotās asinis. To, cik litru asiņu donors nodod gadā vai mūžā, var saskaitīt, taču neviens nevar pateikt, cik dzīvību izdevies glābt ar šo cilvēku labprātīgi ziedotajām asinīm.

Par ārsta apmeklēšanu visi maksās vienādi

Līvija Rancāne

Kopš 1. aprīļa atcelts Preiļu rajona slimnīcas direktora Jāņa Anspoka rīkojuma «Par primārās (ambulatorās) veselības aprūpes nodrošināšanu nepietiekoša finansējuma apstākļos», kas pieņemts šī gada 13. martā, pirmais punkts. Tajā bija noteikta diferencēta maksa par ārstu — terapeitu un pediatru apmeklēšanu. Šādu informāciju «Novadniekam» sniedza pašvaldības uzņēmuma «Preiļu slimnīca» direktora vietniece **Gita Džeriņa**. Kā ziņāms, Ministru kabineta noteikumos par

primāro medicīnisko aprūpi paredzēts, ka par terapeita vai ģimenes ārsta apmeklējumu pacientam jāmaksā 50 santīmi, par pediatra apmeklēšanu — 20 santīmi. Sakarā ar krīzes situāciju rajona veselības aprūpes uzņēmumu pakalpojumu apmaksā slimnīcas vadība bija spiesta pieņemt nepopulāru lēmumu, proti, tikai noteikts slimnieku skaits vienā dienā varēja saņemt ārsta palīdzību par Ministru kabineta noteikto samaksu, bet pārējiem bija jāmaksā daudz vairāk. Tagad visus apmeklētājus ārsts terapeits un ārsts pediatrs pieņems par samaksu,

kāda ir visā valstī, — 50 santīmi, ejot pie terapeita, un 20 santīmi — pie bērnu ārsta.

Tomēr vienlaikus Gita Džeriņa informēja, ka paaugstināta samaksa pagaidām saglabājas par speciālistu apmeklēšanu, kā arī par rentgena un citas aparatūras izmantošanu. Aparatūra ir moderna, ļoti dārga, tās uzturēšanai vajadzīgi līdzekļi, bez tam dārgi izmaksā arī reaģenti un citi analīžu un izmeklējumu veikšanai nepieciešamie materiāli. Slimokases piešķirto līdzekļu ir par maz, lai ar tiem segtu minētos izdevumus.

Īsziņas

■ 19. aprīli paredzēta Latgales Attīstības padomes un Latgales Attīstības aģentūras plānotāju sanāksme. Tās darbā piedalīsies arī Preiļu rajona padomes pārstāvji. Kā «Novadnieku» informēja rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs, pavisam reāla ir iespēja, ka PHARE naudu Latgale saņems tikai pēc gada. Taču jau pašlaik mūsu rajonā sagatavoti 11 projektu pieteikumi, tajā skaitā trīs projektu pieteikumi jau iesniegti PHARE koordinācijas birojam, kas darbojas pie pašvaldību savienības. Tie ir: «Preiļu pilsētas un reģiona gazi-fikācija», «Pasažieru pārvadājumu aģentūras izveidošana» un «Tūrisma metodiskā centra izveidošana uz Preiļu pils bāzes». Zīmīgi, ka šie trīs projekti skar ne tikai Preiļu rajona, bet visa Latgales reģiona intereses.

L.Kirillova

■ Lai gan aprīlis ir spodrības mēnesis, publiskas sakopšanas talkas Livānu pilsētā šogad organizētas netiks, informēja Livānu dzīvokļu komunālās saimniecības labiekārtošanas iecirkņa priekšiece Ārija Zalāne. Savu piemājas teritoriju sakopšana ir pašu īpašnieku ziņā, jo īpaši to derētu ievērot Dzirnauvu, Krustpils, Lāčplēša, Meža, Kurzemes un Sporta ielas dzīvojamo māju saimniekiem. Pavasarī ar nesakoptību izceļas arī pilsētas kapsētas, tādēļ draudžu locekļi aicināti sakopt ne tikai savu piederīgo atdusas vietas, bet arī kapsētu apkārtni. Par sakoptu diemžēl nevar uzskatīt arī garāžu kooperatīvu apkārtni, atzīst Ā.Zalāne. Iedzīvotāji tiek aicināti pievērst lielāku uzmanību savas tuvākās apkārtnes sakoptībai, neizmest sadzīves atkritumus ceļmalās, notekgrāvjos un žogmalēs. Komunālās saimniecības uzņēmumā individuālo māju saimnieki var iegādāties atkritumu konteinerus, kā arī vienoties par atkritumu izvešanu. Livānu sakoptākās ielas galvenokārt atrodas Ubagļiča rajonā, un tās ir Dubnas, Liču, Draudzības un vairākas citas ielas, kurās dzīvojošie livānieši regulāri sakopj gan savus pagalmus, gan ielas braucamo un nomaļes joslu.

G.Kraukle

■ Kompleksā «Rāmava» no 6. līdz 10. aprīlim notiek pēc kārtas jau astotā starptautiskā lauksaimniecības izstāde «Pavasaris — 2000». Apmeklētāju uzmanībai tiek piedāvāti traktori un cita lauksaimniecības tehnika, inventārs mazdārziņiem un piemājas zemes apstrādei, arī meža darbiem un kokapstrādei. Var iepazīties ar jaunumiem lauksaimniecības produktu pārstrādei, tehniku un materiāliem lopkopībai. Firmas piedāvā veterinārmedicīnisko aprīkojumu un medikamentus, agroķīmisko produkciju, dārzu un parku kopšanas tehniku, enerģētiskās iekārtas, darba aizsardzības aprīkojumu un apģērbu, kā arī rezerves daļas.

Darbojas informatīvi konsultatīvais centrs. Paredzēta modernas zemkopības tehnoloģijas un kokapstrādes tehnikas demonstrēšana darbā.

A.Rancāns

Starptautiskajā Policijas asociācijā — arī preilieši

Lidija Kirillova

Pagājušā gada aprīlī, pateicoties vairāku policijas darba veterānu un entuziastu ierosmei, tika nodibināta Starptautiskās

Policijas asociācijas (SPA) Latvijas sekcijas Preiļu nodaļa. Pašlaik nodaļā aktīvi darbojas 18 biedri, viņu darbu vada Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka vietnieks **Aleksandrs Bogdanovs**. Par gada laikā paveikto A. Bogdanovs «Novadniekam» pastāstīja:

— Par to, ka arī mūsu rajona policijas pārvaldē ir SPA nodaļa, jāpateicas ilggadējai policijas darbiniecei Elmai Aksjonovai, jo viņa bija tā, kas mūs visus mudināja šim darbam. Pašlaik Latvijā bez mūsējās darbojas vēl tikai trīs aktīvas nodaļas — Liepājā, Valsts policijas centrālajā aparātā, kā arī Latvijas Policijas akadēmijā.

— Kas ir Starptautiskā Policijas asociācija?

— Starptautiskā Policijas asociācija (*International Police Association*) ir lielākā starptautiskā policijas apvienība, kurā ir 250 tūkstoši biedru no 60 pasaulē valstīm. Tā ir profesionāla organizācija, kurā nepastāv amatu, dienesta pakāpju, valodu, nacionalitātes, reliģijas vai pasaules uzskata ierobežojumi. Tā ir demokrātiska organizācija, kas veidota uz draudzīgiem pamatiem, ir politiski brīva un no arodbiedrībām neatkarīga. SPA ir atvērta jebkuras valsts policijai, kas var brīvi veidot starptautiskus kontaktus policijas darba pieredzes apmaiņai, apmācībai. Visbeidzot, tā ir neatkarīga organizācija, kuru jau 1972. gadā reģistrēja Eiropas padome un 1995. gadā — ANO.

— Kādi ir asociācijas pamatmērķi?

— Galvenais mērķis ir pieredzes apmaiņa un kontaktu veidošana, lai starptautiskā mērogā atvieglotu savstarpējo policijas darbu. Kopīgi tiek domāts par policijas imidža uzlabošanu, veicot pasākumus, kas satuvinātu policiju ar iedzīvotājiem. Īpaši nozīmīgi tas ir Latvijas sabiedrībā, kur policisti un iedzīvotāji, diemžēl, nestrādā kopā un viens otram palīdzot, bet ir pretnostatīti. Kulturali kontakti starp asociācijas biedriem paplašina to zināšanas, veido sapratni starp dažādām tautībām dažādās pasaulē valstīs.

— Ko SPA Latvijas sekcijas Preiļu nodaļas biedriem devusi iestāšanās asociācijā?

— Gribu uzsvērt, ka mēs esam apsteiguši savus kolēģus no citām nodaļām un nodibinājuši virkni paziņanos citās valstīs. Piemēram, jau pagājušā gada vasarā Preiļos bija ieradusies Borgzelmas (Vācijā) policijas augstskolas delegācija. Pēc viņu ielūguma grupa mūsu nodaļas biedru pērnā gada decembrī viesojās Vācijā. Tur iepazīnāmies ar vācu kolēģu darba organizāciju, ar mācību procesu policijas augstskolā, bija sagatavota

● Starptautiskās policijas asociācijas Latvijas sekcijas Preiļu nodaļas aktīvisti (no kreisās) rajona policijas pārvaldes policijas priekšnieks **Roberts Šņepsts**, viņa vietnieks **Aleksandrs Bogdanovs**, ceļu policijas priekšnieks **Aleksandrs Linkevičs**, ceļu policijas priekšnieka vietnieks **Jānis Sparāns**, izziņas dienesta speciāliste **Ineta Adamoviča**, galvenais speciālists **Anatolijs Tarasovs**, ceļu policijas inspektors **Juris Černovs**, Aglonas policijas iecirkņa priekšnieks **Osvalds Šatilovs**, policijas darba veterāne **Elma Aksjonova**, galvenā speciāliste **Līvija Gerasimova**, ceļu policijas inspektors **Ivans Ludāns**, kriminālpolicijas inspektore **Ināra Šņepste**, izziņas dienesta speciāliste **Dace Liniņa**. Foto: M. Rukosujevs

● SPA Latvijas sekcijas Preiļu nodaļas biedri kopā ar vācu kolēģiem pie Dortmundes policijas pārvaldes 1999. gada decembrī.

kultūras un atpūtas programma, aizvadījām futbola maču, kurā, kā saka, uzvarēja draudzība, bet patiesībā vinnējām mēs.

Šogad sadarbība turpināsies, ap Jāņiem vācu kolēģi atkal viesosies Preiļu rajonā, bet mēs gatavojamies braucieniem uz Poliju un Čehiju. Taču ir arī kāda problēma, kas bremzē plašāku kontaktu dibināšanu — nepieciešamas labas svešvalodu zināšanas. Šajā jomā mums vēl daudz darāmā.

SPA saviem biedriem piedāvā plašas apmācības programmas dažādās pasaulē valstīs vairākos mācību centros. Jaunie policisti tiek nodrošināti ar stipendijām studiju laikā ārvalstīs. SPA biedru bērni vecumā no 15 līdz 19 gadiem ik gadus

var piedalīties starptautiskās nometnēs. Uzturoties ārvalstīs, SPA biedriem tiek nodrošināta dzīvošana ar atlaidēm SPA mājās vai viesnīcās jebkurā no asociācijas dalībvalstīm. Iespējama arī palīdzības sniegšana no SPA sociālā fonda policistiem un to ģimenēm, ja tie ir cietuši nelaimes gadījumos un katastrofās, kā arī citas iespējas.

Pirmie tiešie kontakti ar ārzemju kolēģiem liecina, ka mums vēl ejams tāls ceļš, lai veicinātu policijas darba prestižu. Par to noteikti jādomā arī likumdevējiem, jo ļoti daudzi pantī no likuma par policiju nedarbojas. Toties Vācijā šāds likums sastāv tikai no 18 punktiem, visi ir istajā vietā.

cības dēļ nav radies kaitējums, kas būtu par pamatu kriminālsoda piespriešanai.

Latgales apgabaltiesa nosprieda atcelt Preiļu rajona tiesas spriedumu daļā par soda noteikšanu Z.Solai un viņu no soda atbrīvoja. Lai gan otrās instances spriedums Z.Solai ir labvēlīgs, tomēr secen nav gājis tas rūgtums, ko izraisa sekas, kādas iestājas, mēģinot patvarīgi izrīkoties ar mantu, kurai ar arestu savu roku jau uzlicis likums.

Jūlijs Tropš,
Latgales apgabaltiesas preses dienests

Latgales apgabaltiesā

Likums aizliedz darbības ar arestētu mantu

1995. gada martā ar Preiļu rajona tiesas tiesneša lēmumu tika uzlikts arests Zentas Solas (dzimusi 1957. gadā), kura dzīvo Preiļu rajona Rudzātos, zemnieku saimniecības «Pavasari» nekustamajam īpašumam un zemei. Bet Z.Sola tomēr aprakstītās ēkas nodeva atpakaļ to bijušajam saimniekam.

Par aprakstītās mantas atsavināšanu Preiļu rajona tiesa Z.Solu sodījusi ar brī-

vības atņemšanu uz sešiem mēnešiem. Sodā ieskaitīts apcietinājuma laiks no 1995. gada 25. oktobra līdz 1996. gada 24. janvārim. No pārējā soda izciešanas Z.Sola tika atbrīvota.

Z.Sola neapstrīd apstākli, ka mantas arests aizliedz darbības, lai nodrošinātu civilprasību. Apelācijas tiesai viņa lūdza attaisnojošu lēmumu, jo aprakstītās mantas atsavināšanu viņa veikusi pēc tās bijušā īpašnieka iniciatīvas, kurš zināja, ka tiek pārkāpts likums. Z.Sola agrāk nav sodīta, bet no nozieguma izdarīšanas pagājuši jau gandrīz pieci gadi, viņas rī-

POLICIJAS ZIŅAS
(27. marts — 2. aprīlis)

■ 27. martā Preiļos, Celtnieku ielā 6 L.G. nozagts kalnu velosipēds. Ierosināta krimināllieta.

■ 27. martā Sutru pagasta Kaupamiekos Andris S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 27. martā Saunas pagasta Smelteros Anna K. savās mājās nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 28. martā saņemts iesniegums par to, ka šī gada februārī SIA «Līvānu meliorators» tika nozagtas traktora rezerves daļas. Ierosināta krimināllieta.

■ 28. martā Pelēču pagasta Nidermuižā dega sausā zāle. Administratīvie protokoli par negadījuma izraisīšanu sastādīti Guntaram V. un Annai T.

■ 28. martā Aglonā, Broka ielā 2 Juris Z. sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 29. martā Līvānos, Rīgas ielā 24 Valdis E. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 30. martā Līvānos stāvlaukumā notika sadursme starp automašīnu Audi 100 (vadītājs Aleksandrs G.) un VAZ 2105 (vadītājs Aleksejs N.). Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 30. martā uz ceļa Rīga — Daugavpils autovadītājs Inards K. izraisīja avārijas situāciju, kuras rezultātā notika divu citu automašīnu sadursme. Bojātas automašīnas, cietušo nav. Inardam K. sastādīts administratīvais protokols.

■ 30. martā Sutros Viktors S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 30. martā Riebiņu pagasta Vinkovā Antons K. dedzināja sauso zāli. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 1. aprīlī Preiļos bārā «2 + 2» Einārs G. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 2. aprīlī Līvānos uz Rīgas ielas pretī 85. namam stāvošai automašīnai BMW 518 uzbrauca BMW 520, kuru vadīja Andrejs B. (Jēkabpils rajona iedzīvotājs). Bojātas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Izspiešana un laupīšana

Lidija Kirillova

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldes kriminālpolicijas priekšnieks Nikolajs Maksimovs, marta pēdējās dienās rajonā notikuši vairāki nopietni likumpārkāpumi.

28. martā Aglonā pie G.P. mājās ieradās trīs vīrieši un, uzdodoties par municipālās policijas darbiniekiem, pieprasīja 100 latus. Saimniece naudu svešiniekiem bija spiesta atdot. Tajā pašā dienā trīs «policisti» ieradās arī I.V. dzīvoklī un izkrāpa 50 latus. Policija ir aizturējusi agrāk piecreiz sodīto Krāslavas rajona iedzīvotāju Arni B., vienreiz sodīto līvānieti Juri N. un agrāk nesodīto Riebiņu pagasta iedzīvotāju Sergeju L. Ierosināta krimināllieta, notiek pirmstiesas izmeklēšana.

29. martā Riebiņu pagasta Babros mājās pie T.G. ielauzās vīrietis un, pielietojot vardarbību pret saimnieci un viņas māsu, nolauzīja 32 latus. Abām sievietēm nodarīti dažāda smaguma miesas bojājumi. Policija aizturējusi Nikolaju Č. Ierosināta krimināllieta par laupīšanu, notiek pirmstiesas izmeklēšana.

